

PATENDIAMET

Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie: 07.07.2026 nr 10-4/5217-1

Meie: 31.07.2026 nr 1-9/26-305-2

Vastused kirjale "Arvamuse küsimine direktiivi (EL) 2024/2823 ülevõtmise valikute kohta"

Esitasite Patendiametile küsimused arvamuse avaldamiseks direktiivi (EL) 2024/2823 ülevõtmise valikute kohta.

Patendiamet on esitatud dokumendiga tutvunud ning meie vastused küsimustele ning nende põhjendused on toodud antud kirja Lisas 1.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Cady Kaisa Rivera

Intellektuaalomandiõiguse osakonna juhataja peadirektori ülesannetes

Märt Krimm
667 7902
mart.krimm@epa.ee

Tatari 39 / 15041 Tallinn / 627 7900 / Patendiamet@epa.ee / www.epa.ee
Registrikood 70003164

1. Kas peate vajalikuks artikkel 13 lõikes 2 ja 3 sätestatud valikuvõimaluste kasutamist ehk vastavate registreerimisest keeldumiste aluste kehtestamisest ning sellest tulenevalt ka artiklis 14 ettenähtud disainilahenduse kehtetuks tunnistamist? Palun põhjendage oma arvamust.

Leiame, et direktiivi artikli 13 lõigetes 2 ja 3 sätestatud keeldumise alused peaksid olema artikli 14 kohaselt registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamise alused. See tagaks asjast huvitatud isikule või pädevale asutusele võimaluse oma õigusi tõhusalt kaitsta.

Samas ei pea me põhjendatuks, et direktiivi artikli 13 lõikes 2 sätestatud keeldumise alus oleks kohaldatav registreerimismenetluses. Artikli kohaldamine osutuks praktikas problemaatiliseks, kuna puudub ka avalik andmebaas või register, mille alusel oleks võimalik kontrollida artiklis märgitud sümbolika olemasolu. Seetõttu ei ole võimalik registreerimismenetluses usaldusväärselt hinnata, kas artikli 13 lõikes 2 sätestatud keeldumise alus esineb. Sellest tulenevalt leiame, et artikli 13 lõikes 2 sätestatud asjaolu võiks olla registreeritud disainilahenduse kehtetuks tunnistamise alus, kuid mitte tööstusdisaini ekspertiisi käigus hinnatav registreerimisest keeldumise alus. Analoogse sätte praktika, nimelt TDKS § 10 lõige 1 on juba näidanud kohaldamine võib põhjustada õigusselgusetust. Eestis puudub regulatsioon, mis määraks pädeva asutuse riikliku sümbolika kasutamise loa väljastamiseks. Sellises olukorras ei ole taotlejal võimalik ka loa saamiseks pädeva asutuse poole pöörduda.

Ka direktiivi artiklis 13 (3) nimetatud õigused ei ole täielikult kättesaadavad avalikest andmebaasidest või registritest mistõttu on keeruline tagada, et tööstusdisainilahenduse ekspertiisi käigus on võimalik kontrollida tööstusdisainilahendust kõikide art 13(3) nimetatud õiguste osas. Säte ei ole üle võetud ka määrusesse (EL) 2024/2822.

2. Kas peate vajalikuks koondtaotluses lubatavate disainilahenduste arvu kehtestamist? Kui jah, siis milline võiks teie hinnangul olla maksimaalne lubatud disainilahenduste arv ühes taotluses? Palun põhjendage oma arvamust. Kui ei, siis palun põhjendage oma arvamust.

Meie hinnangul puudub otsene praktiline vajadus kehtestada ühes taotluses esitatavate disainilahenduste arvule ülempiiri. Võrdluseks on Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametis (EUIPO) ühe taotluse kohta kehtestatud kuni 50 disainilahenduse piir. Samuti on disainilahenduse kujutise nõudeid ja kujutamise vahendeid käsitlevas ühisteatises soovitusliku ülempiirina märgitud kuni 50 disainilahendust ühes taotluses. Haagi kokkuleppe kohaselt võib ühes rahvusvahelises taotluses sisalduda kuni 100 disainilahendust. Kindla arvulise ülempiiri kehtestamine riigisiseses menetluses võib kaasa tuua vajaduse jagada üks taotlus mitmeks eraldi taotluseks. See tähendaks taotlejale täiendavaid menetlustoiminguid ning suurendaks taotlemisega seotud halduskoormust ja kulusid taotlejale.

3. Kas peate vajalikuks artikkel 28 lõikes 3 sätestatud võimaluse kasutamist ehk regulatsiooni kehtestamist, mille kohaselt sõltub taotluse esitamise kuupäeva määramine (riigi)lõivu tasumisest? Palun põhjendage oma arvamust.

Pooldame seisukohta, et taotluse esitamise kuupäeva määramine ei peaks sõltuma riigilõivu tasumisest. Paindlik riigilõivu tasumise kord soodustab disainilahenduste taotluste esitamist

ning on taotlejate huvides. Senine regulatsioon, mis võimaldab riigilõivu tasuda kahe kuu jooksul pärast taotluse esitamist, ei ole praktikas probleeme põhjustanud ning on toiminud hästi.

4. Kas peate vajalikuks artikkel 30 lõikes 6 ettenähtud regulatsiooni kehtestamist, mille kohaselt võib erandina artikkel 30 lõigetes 4 ja 5 kehtestatud keskamet (Patendiamet) avaldada registreeritud disainilahenduse üksnes õiguse omaniku taotlusel?

-Kui jah, siis kas leiate, et sel juhul tuleks ette näha registreeritud disainilahenduse avaldamislõivu tasumise kohustus?

-Kui peate avaldamislõivu kehtestamist vajalikuks, siis kas sel juhul tuleks luua regulatsioon, mille kohaselt loetakse avaldamislõivu laekumine registreeritud disainilahenduse avaldamise edasilükkamise taotluseks?

Artikli 30 lõikes 6 ette nähtud lahenduse kehtestamine looks taotlejale täiendava menetluskooormuse, kuna lisaks avaldamise edasilükkamise taotluse esitamisele oleks taotleja kohustatud hiljem täiendavalt eraldi taotluse esitama disainilahenduse avaldamiseks. Selline täiendav menetlustoiming suurendab menetluse keerukust.

Leiame, et lahendus, mille kohaselt avaldatakse registreeritud disainilahendus pärast avaldamise edasilükkamise tähtaja möödumist automaatselt või taotleja soovil ka enne avaldamise edasilükkamise tähtaja möödumist, on taotleja jaoks lihtsam ja paindlikum.

5. Kas peate vajalikuks Eesti õiguses artikkel 32 lõike 1 teises lauses sätestatud regulatsiooni kehtestamist, mille kohaselt loetakse pikendamislõivu tasumine disainilahenduse registreeringu kehtivuse pikendamise taotluseks? Palun põhjendage oma arvamust.

Patendiametil puudub toimiv tehniline lahendus, mis võimaldaks registreeritud disainilahenduse kehtivust automaatselt pikendada üksnes riigilõivu tasumise alusel. Riigilõivu tasumise ning teiste pikendamiseks vajalike andmete kontrollimine toimub kehtiva menetluse kohaselt avalduse alusel ning see süsteem on seni toiminud tõhusalt ja usaldusväärselt.

Automaatse pikendamise võimaldamine eeldaks uue tehnilise lahenduse väljatöötamist ning menetlusprotsesside ümberkujundamist, mis omakorda nõuaks täiendavaid arendusressursse ja rahalisi vahendeid.

6. Kas teie hinnangul tuleks kehtestada artiklis 33 sätestatud regulatsioon, et menetlusosalise või tema esindaja ametlik aadress asuks Euroopa Majanduspiirkonnas? Palun põhjendage oma arvamust.

Jah, toetame ettepanekut, et menetlusosalise või tema esindaja ametlik aadress asuks Euroopa Majanduspiirkonnas. Analoogne regulatsioon on ka kaubamärgiseaduses.